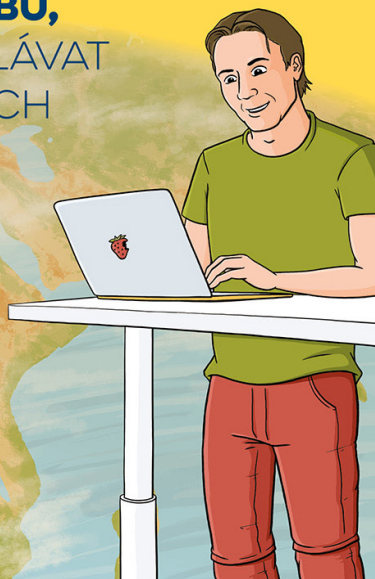

PETR NOVÁK
MATOUŠ VINŠ

TRAVEL JOBS

**135 ZPŮSOBŮ,
JAK SI VYDĚLÁVAT
NA CESTÁCH**

Matouš Vinš, Petr Novák

TRAVEL JOBS

**135 způsobů, jak si vydělávat
na cestách**

TRAVEL BIBLE

TRAVEL JOBS

135 způsobů, jak si vydělávat na cestách

Petr Novák, Matouš Vinš

Copyright © 2018, Travel Bible, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být šířena bez výslovného souhlasu vydavatele.

V knize použité názvy programových produktů, firem apod. mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

Odpovědný redaktor: Martin Kysela

Jazyková korektura: Markéta Štěpánková, Pavla Trávníčková

Obálka: Simon Anfilov, Týna Sataryová

Podle sazby Petry Lochmanové e-knihu vytvořil [Milan Vilímek Jihlavský](#)

Vydání první

Travel Bible, s. r. o.

K závětinám 213

150 00 Praha 13 – Řeporyje

www.travelbible.cz

redakce@travelbible.cz

ISBN 978-80-87672-64-8 (tisková verze)

ISBN 978-80-907161-0-0 (verze EPUB)

ISBN 978-80-907161-1-7 (verze MOBI)

ISBN 978-80-907161-2-4 (verze PDF)

Obsah

PŘEDMLUVA	11
1 PRÁCE NA CESTÁCH	12
Proč vůbec na cestách pracovat?	15
2 NADANÍ NA JAZYKY	29
Lektor angličtiny (a nemusíte být zrovna rodilí mluvčí)	31
Překladatel/tlumočník	35
Metodik jazykové výuky	37
Opravujte anglické cedule a nápisy	38
3 CHYTRÍ CESTOVATELÉ	39
Cestopisec	40
Průvodce na volné noze	44
Autor zasvěceného průvodce	47
Fotograf	48
Agent cestovní kanceláře	52
Hostitel	53
Delegát cestovní kanceláře	54
Řidič zájezdního autobusu	57
Lodní kapitán	58
Posádka na zaoceánské lodi	60
Posádka na jachtě	62
Pilot	63

Letuška	64
Airbnb hostitel	66
4 STÁLE ONLINE	68
Na volné noze, zaměstnanec, nebo podnikatel?	72
Jak se připravit?	90
Programování & IT	95
Vývojář (developer)	97
Programátor	98
Tester	100
IT konzultant	101
Hacker	102
Marketing & média	103
PPC specialista	107
Facebook marketér	108
Správce sociálních sítí	109
Emailing specialista	110
PR specialista	111
Linkbuilder	112
Affiliate manažer	113
Produktový manažer	114
Reklamní stratég/marketing manažer	115
Ideamaker	116
Sloganista	117
Copywriter	118
Ghostwriter	120
Content marketér	121
Redaktor	122

Korektor	124
Datový analytik	125
Rešeršér	126
Weby a vše kolem nich	127
Kodér	129
Administrátor webu	130
UX nebo UI designér	132
SEO konzultant	135
Backend programátor	136
Grafika, design, video a zvuk	137
Grafik	139
Ilustrátor/kreslíř	140
3D modelář	142
Motion designér	143
Animátor	144
Kameraman	145
Scenárista	146
Střihač	147
Další filmová postprodukce	148
Tvůrce hudby	149
Architekt	152
Interiérový designér	153
Módní návrhář	154
Finance	155
Účetní	156
Specialista na dotace	157
Specialista na fundraising & crowdfunding	158
Finanční poradce	159

Podnikatelé & investoři	160
Tvůrce digitálních produktů	161
Provozovatel e-shopu	167
Affilák	169
Trader	172
Akciový investor	173
Podnikatelský poradce	175
Prodejce vlastních výrobků na online tržišti	176
Co se jinam nevešlo	177
Osobní cestovní konzultant	177
Výživový poradce či nutriční terapeut	178
Headhunter	179
Sales manažer	180
Kouč	181
Dodavatel drobných prací	182
Virtuální asistent	184
Zákaznický servis	186
Youtuber	187
Blogger	189
5 ZLATÉ ČESKÉ RUČIČKY	194
Pomocná síla na stavbě	195
Správce domu	196
Hodinový manžel	197
Sběrač ovoce a pracovník na farmě	198
Zahradník/zahradní architekt	200
Zaměstnanec hostelu/penzionu	201
Pokojská (housekeeper)	202

Masér	204
Fyzioterapeut	205
Prodejce řemeslných výrobků	206
Dovozce z ČR	207
Vývozce do ČR	208
Mystery shopper	209
Kuchař na zavolání	210
Hostitel u večeře	211
Koktejlový barman	212
Číšník	213
Barista	215
6 PROFESE Z ULICE	217
Busker	220
Malíř na obličej	223
Sochař z písku	224
Cirkusák	225
Výběřčí na charitu a prodejce lístků	226
Promotér/hosteska	227
Pouliční prodejce	228
7 DOBROVOLNICTVÍ A BARTER	229
Dobrovolník	231
Dobrovolnická práce na farmě a krátkodobá pomoc . . .	232
House sitting	235
Virtuální dobrovolník	238

8 NEJEN OSTRÉ LOKTY	239
Osobní strážce a vyhazovač	240
Profesionální zápasník	241
Kaskadér	242
9 DĚLEJTE, CO UMÍTE	243
Vědec či výzkumník	244
Lékař	245
Zdravotní sestra	246
Hudebník	247
DJ	249
Učitel tance	250
Tanečník	251
Model	252
Herec	253
Vědma	254
Instruktor jógy	255
Sportovní instruktor	256
Plavčík	257
Instruktor či průvodce raftingu	258
Instruktor surfingu	260
Instruktor lyžování nebo snowboardingu	261
Instruktor potápění	263
Učitel na základní škole	264
Au-pair nebo chůva	265
Vedoucí na letním táboře	267

Psí chůva	268
Výškové práce	270
Stážista ve svém oboru	271
10 MOŽNOSTÍ JSOU STOVKY	272
POŘÁD NEVÍTE?	275
KDE NAJÍT VÍC?	276
Dlouhodobé cestování	278
Práce na dálku + podnikání na volné noze	279
Další užitečné knihy	280
Užitečné weby	281
Podcasty & videa	282
Kurzy a e-learning	283
PODĚKOVÁNÍ	284

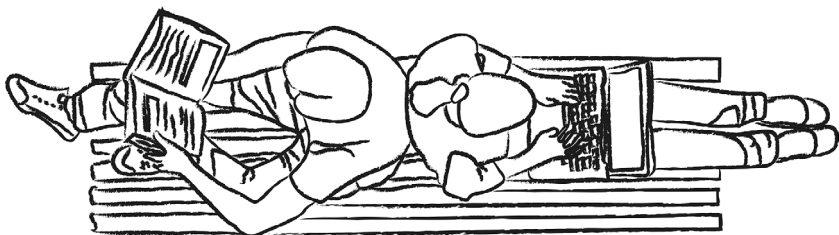
PŘEDMLUVA

Původně jsme jen chtěli trochu aktualizovat a rozšířit e-book, který už dlouho dáváme na webu jako bonus k Travel Bibli. Pak nám došlo, že by bylo fajn doplnit alespoň nejrozšířenější profese digitálních nomádů, protože se nás pořád někdo ptá, čím že se ti nomádi živí. Nakonec nezůstal kámen na kameni. Opět nás dostihla naše posedlost jít u všeho do hloubky. Přibyly tak desítky nových profesí, sesbírali jsme desítky osobních zkušeností lidí, kteří si díky nim na cestách (při)vydělávají, někdy velmi dlouhé úvody ke kapitolám a stovky zdrojů ke studiu. Z pár desítek hodin, které jsme původně nad psáním chtěli strávit, se staly stovky.

Opět jsme při psaní vypili nepředstavitelné množství kávy, okušovali desítky (ehm, jenom?) nových vín, stihli mezitím obletět půl planety, udělat spoustu přednášek. A to nám s psáním a rešeršemi značně pomáhalo několik lidí z týmu. Až někdy budete psát knihu, řiďte se poučkou, kterou jsme v tomto případě nedodrželi – napište pokud možno vše naráz a nenechte se ničím rušit. Klidně si veškerý průzkum, myšlenkové mapy či byznys plán dělejte po večerech po práci, ale na samotné psaní si vezměte dovolenou. A ideálně odjeďte někam, kde vás nikdo nemůže rušit. Jinak vám to bude trvat mnohonásobně delší dobu, případně to nikdy nedoděláte. My jsme se vzájemně museli dost kopat do zadku. Původní deadline k vydání byl tuším konec února 2017, toto píšeme v srpnu 2017 a to nás ještě čeká zdlouhavá editace.

Přejeme příjemné čtení a doufáme, že vás kniha zas v životě posune někam dál!

1 PRÁCE NA CESTÁCH

Jestli jste kdykoliv měli pocit, že vám v cestování brání finance, zjistíte, že vlastně můžete vyjet úplně bez peněz, a přitom ve světě trávit i mnoho let. Způsobů, jak si na cestách vydělávat průběžně na živobytí i další objevování naší krásné planety, je totiž nepočítaně. Postupně se podíváme na ty nejčastější a nejzajímavější. Pro některé profese budete potřebovat předchozí kvalifikaci a zkušenosti, některé můžete začít dělat hned zítra a některým se vlastně ani profese nedá říkat.

Knihu jsme rozdělili na několik hlavních částí, právě podle potřebných dovedností a typu práce. V té první se podíváme na způsoby, jak využít své nadání na jazyky. Překladatelé i učitelé byli totiž jedni z prvních, kteří ve spojení se svou prací cestovali. Předběhli je snad jen válečníci a obchodníci – i když i ti s sebou většinou nějakého překladatele měli. Ve druhé části nás čeká práce spojená přímo s cestováním. Meta, na kterou by se chtěli jednou dostat snad všichni zapálení cestovatelé. I proto zde narazíte na tvrdou konkurenci, ale v dnešní době také spoustu možností, jak k pracovním příležitostem přijít zadními vrátky, která si navíc sami vymyslíte.

Nejrozsáhlejší kapitola se věnuje práci na dálku. Od roku 2000 se infrastruktura zlepšila natolik, že je možné spoustu původně kancelářských profesí dělat odkudkoliv. A mnoho lidí toho využívá – když u toho cestují, říká se jim digitální nomádi. Díky rozvoji technologií navíc neustále vznikají nové profese – kdo by před uvedením prvního iPhoneu řekl, že vývojem mobilních aplikací se jednou budou živit stovky tisíc lidí? V roce 2017 přesáhne částka, kterou uživatelé za mobilní aplikace utratí, 75 miliard amerických dolarů – a co teprve celý tržní ekosystém, který se dnes na mobilní aplikace váže. Uvidíme, jaké pracovní příležitosti přinese v následujících letech virtuální a rozšířená realita či umělá inteligence.

Většina profesí v kapitole o práci na dálku patří k těm běžnějším. Dostaneme se samozřejmě k programování & IT, představíme vám obory v rámci marketingu a médií a ukážeme možnosti, co dělat kolem webů či v grafice a designu. Vybrali jsme ale i méně běžné oblasti, jako video, zvuk či finance, a přidali několik profesí, které se těžko zařazují. Část této kapitoly se věnuje i podnikání a investování, protože vydělávat peníze výměnou za svůj čas není jediný způsob, jak na cestách pracovat.

V další části se dozvíte, jak se na cestách živit poctivou prací rukama. Ať už jde o „hrubou sílu“, nebo kvalifikovanou práci – například fyzioterapeuta. Na velmi zajímavé profese jsme narazili mezi „lidmi z ulice“. Občas jen nestačíme zírat, jak jsou lidé vynalézaví. Jasně, pouličních muzikantů potkáte spoustu (a pokud na něco hrajete, vřele doporučujeme si to vyzkoušet, Matouš díky pouličnímu hraní projel velkou část Evropy). Ale co třeba takový polykač ohně?

Jednu kapitolu věnujeme i práci, za kterou sice nedostanete peníze, ale spoustu jich díky ní na cestách ušetříte. Nám se nejvíc

líbí house sitting. Hlídáte někomu dům (a domácí mazlíčky) a na oplátku můžete bydlet zadarmo. Často dost luxusně. Právě bydlení je totiž většinou jeden z největších výdajů na dlouhých cestách.

V závěru se dostaneme k profesím, kde využíváte své vzdělání, znalosti, dovednosti a zkušenosti pro práci na místě. Dostaneme se ke skvělým možnostem jak se na cestách uplatnit coby instruktor sportů – třeba lyžování, jógy či raftingu. Můžete se ale stát i nájemným hercem, DJem či hlídat děti. Anebo si prostě profesi vymyslet. Dá se říct, že za cokoliv, za co vám jsou lidé ochotní platit doma, vám budou ochotní zaplatit také na cestách. Mnohdy to jsou na první pohled naprosté voloviny, jako třeba venčení psů. Jenže lidí, kteří si pořídí domácího mazlíčka a pak na něj vůbec nemají čas, je až žalostně hodně. A co teprv takové šílenosti jako nájemní trpaslíci jako zábava pro bohatou smetánku, které zmiňuje Tim Ferris ve své knize Čtyřhodinový pracovní týden. Jasně, abyste něco takového mohli dělat, musíte být trpaslík. Ale příklad skvěle ukazuje, že většinou stačí správný mix kreativity, obchodních dovedností a zdravé „divnosti“, a máte o práci do konce života postaráno.

Proč vůbec na cestách pracovat?

Proč si kazit cestu prací? Má pak vůbec smysl odjíždět? Jaký má smysl odletět do Thajska a trávit tam 40 hodin týdně v coworkingu? Nebo se celou dobu vláčet s těžkými hudebními nástroji jen proto, abyste si vydělali pár drobných? Strávit rok v Číně učením angličtiny kdesi ve zbohatlické čtvrti na okraji Šangha-je? Proč si raději nenašetřit peníze předem a pak prostě jen cestovat po světě? Jistě, i to je možné. Ale nehledě na to, že i sama práce může být cíl, jde primárně o to, prodloužit si dobu, po kterou můžete cestovat. Místo dvou měsíců tři. Místo jednoho roku dva. Nebo třeba nonstop. Celý život. Pak už vám rok v Číně přijde jen jako krátká zastávka.

Důvodů, proč na cestách pracovat, je ale víc:

- Nemusíte nikam pospíchat (k tomu se ještě dostaneme).
- Poznáte lidi, na které byste jinak neměli šanci narazit.
- Naučíte se spoustu nových věcí a můžete se učit od ostatních.
- Vypilujete si soft skills a vyrostete jako osobnost. Mimo jiné si pak budete v práci i životě víc věřit.
- Mnohem lépe pochopíte místní kulturu.
- Odpočinete si od cestování. Ano, i cestování může být celkem únavné.

- Nemusíte sahat do úspor. Utrácíte to, co průběžně vyděláváte.
- Můžete si vydělat a ušetřit víc peněz než v České republice
- Můžete se přesouvat spolu s příjemným ročním obdobím a počasím.
- Díky práci na cestách získáte naprostou svobodu. Můžete jet v podstatě kdykoliv kamkoliv.
- A v neposlední řadě – v dnešním světě je to snadné. Tak proč toho nevyužít?

Pokud chcete vyrazit na pár týdnů, asi nemá smysl práci řešit. Mnoho lidí, které potkáváme, chce ale cestovat dlouhodobě. A pak už podle nás značně převažují výhody práce na cestách před jejími nevýhodami. Navíc vůbec nemusíte pracovat full-time. Většina cestovatelů to tak ani nedělá. Prostě chvíli jezdí, poznávají, užívají si, a když jim začnou docházet peníze, zastaví a začnou se porozhlížet po možnostech výdělků. Nebo naopak čekají na příležitosti, které se nabídnou samy.

My jako digitální nomádi využíváme i dalších výhod, které nám práce na cestách poskytuje. Často chvíli žijeme v zemích, které jsou o hodně levnější než ty, odkud nás platí. A pak třeba našetřené peníze letíme utratit do výrazně dražší Austrálie. Nebo si na místě žijeme naprosto královsky – tak, jak by to v Praze bylo za stejné peníze zcela nemožné. Kafička, smoothies, úžasné jídlo, masáže, bazén před domem, skvělé výlety po okolí... Jiní zase nižších nákladů využijí k tomu, aby mohli rozjet nový projekt. Případně prostě pracují méně, aby si více užili života a cestování (to oba také děláme moc rádi).

Matouš díky digitálnímu nomádství navíc získal i pár západních klientů, kteří ho platí „v tvrdé měně“, což je pak dost poznat i v Čechách. Zdaleka není jediný – známe i lidi, kteří díky práci na cestách nakonec dostali pracovní vízum do zemí, kam vůbec není snadné se dostat. Někdo do Austrálie, do Kanady, jiní do Skandinávie.

Pracovní zkušenosti z cest, ať už jsou jakékoliv, se pak skvěle vyjímají také v životopise. Pro firmy je to znamení, že budete mít nadhled nad maličkým českým trhem a budete pravděpodobně umět jazyk. Pokud jste například dobrovolničili v Indii či pomáhali v kuchyni v Londýně, budete si dost vážit toho, co tady ve střední Evropě máme. Jakékoliv dlouhodobější cesty jsou i skvělým tématem na pracovní pohovory. Vždycky je fajn vytrhnout „HRisty“ z šedivého denního stereotypu a vyprávět třeba o životě v Argentině. Pracovní zkušenosti jsou pak už jen velice příjemná třešnička na dortu.

Slow Travel

Slíbili jsme, že se ještě vrátíme k „nespěchání“. K pomalému cestování – slow travellingu. Cestování pro nás už dávno není o tom „vidět co nejvíc a navštívit maximum zemí“. Naopak, cestu si nejlépe užijeme, když zpomalíme. Kvalita vítězí nad kvantitou.

Už v [Travel Bibli](#) jsme psali, proč je výhodné vycestovat na delší dobu než klasické dva tři týdny. Více si to užijete, ušetříte na bydlení i dopravě, lépe poznáte místní lidi, objevíte krásná místa, kterých si na první pohled nevšimnete, a dovolená neskončí dřív, než se skutečně přepnete do odpočinkového cestovního módu.

Čím dál více nás ale baví skutečný slow travel – pomalé několikaměsíční cestování. Takové, kde samotná cesta je cíl. Ze slow travellingu se stal náš životní styl.

Slow travel je o svobodě, nastavení mysli a životě bez spěchu a stresu. Na chvíli se zastavíte a začnete si užívat drobné detaily kolem sebe. Necháte místo, kde zrovna jste, vyprávět svůj příběh. Dělat méně je často více. A u dlouhodobého cestování to platí dvojnásob.

Při pomalém cestování se za ničím nehoníte a ani neřešíte, jestli navštívíte 15 zemí, nebo jenom jednu. Naopak je většinou nejlepší nepřesouvat se příliš často. Pojdme si shrnout, co slow travelling charakterizuje:

- Cestujete dlouho – tři měsíce až několik let.
- Důležité je pro vás poznávat nové kultury a nové lidi.
- Za ničím se nehoníte, nemáte potřebu navštívit všechny turistické cíle v okolí.
- Potkáváte se s místními lidmi (více než jen na recepci hotelu).
- Samotná cesta je váš cíl.

Proč cestovat pomalu?

Hodně lidí se nás ptá, kde všude jsme za posledních 10 měsíců byli. Když se z odpovědi dozví, že to nebylo ani 10 zemí, často se diví, proč „tak málo“. Málokdo si totiž uvědomí výhody

pomalého cestování, aniž si jej sám vyzkouší. Někdy však stačí zažít naprosté vyčerpání z příliš dlouhé cesty a častých přesunů. Musíte neustále něco zařizovat, trmácíte se spolu s davy turistů. Po takovém zážitku člověk hodně ocení možnost na chvíli zpomalit.

Ladislav Zibura vše krásně shrnul v našem [podcastu](#), když popisoval proces, jakým vznikají jeho knížky: *„Snažím se i nejbanálnější situace zachytit co nejpoutavěji, protože to je přesně způsob, jakým je vnímám, když chodím pěšky. Je to často na první pohled zdoluhavé, nezajímavé a nudné. Musíš svou mysl přeprogramovat tak, aby sis v hlavě z úplných detailů konstruoval příběhy, které jsou vlastně fascinující. Svět v drobnostech je neuvěřitelně zajímavý.“*

Pro nás to není o honbě po památkách a atrakcích. Rychle přijet, omrknout, vyfotit se a zase se trmácet na další místo. Byli jsme tam a tam, viděli jsme to a to. Využít během cesty čas na maximum pro nás znamená upřednostnit zážitky před honbou za kvantitou. Užívat si maličkostí a lidských kontaktů.

„Baví mě sám si vařit, běhat po pláži, pozorovat západ slunce, cvičit jógu, povídat si s místními nebo spát na pokoji se 14 lidmi – je to trochu vzrůšo, někdy to není dvakrát příjemné, ale celkově mi pak přijde život bohatší, než když se zavřu do hotelového pokoje, kde na mě čekají jen neživí kamarádi – ručník složený do tvaru labutě, malá lahvička šamponu a zabalené mýdlo,“ říká Adam Marčan, nomád, minimalista a zakladatel [Naučmese.cz](#).

Díky pomalému cestování také můžeme nejvíc vrátit místní komunitě a zanechat co nejmenší ekologickou stopu na životním prostředí. Hlavně díky méně častým přesunům.

Jaké výhody vám tedy pomalé cestování přinese?

Dopravdy poznáte zemi a její kulturu

Uvědomili jsme si, že řadu souvislostí v cizí zemi pochopíte až po mnoha měsících, někdy i letech. Profláklé Thajsko je typickým příkladem – to, co se na první pohled zdá růžové, vůbec růžové být nemusí. Naopak na první pohled zvláštní věci jsou úplně normální a ve výsledku klidně i pozitivní. Za milým úsměvem se často skrývá přetvářka a opovržení západními turisty. Myslí si o vás své, jen to nedávají najevo. Thajci v médiích i kolem sebe vidí, jak hrozně se „farangové“ chovají a mají pocit, že jsou takoví všichni. Nedivíme se jim, z dění na mnoha plážích i v turistických ulicích Bangkoku se nám často zvedá žaludek.

Naopak třeba časem zjistíte, že v Thajsku není zas až takový problém fakt, že z kohoutku neteče pitná voda. Ve velkých městech si na každém rohu můžete nechat přefiltrovat vodu v automatu, v menších rozváží velké barely. Žádné PET láhve nejsou třeba, navíc se neplýtvá pitnou vodou ve sprše a na záchodě...

Ani při slow travellingu nemáte šanci pochopit úplně všechno. Pochopíte ale mnohem víc než „obyčejný“ návštěvník. Hodně se bavíte s místními i cizinci, kteří v zemi dlouhodobě žijí. Máte mnohem víc možností sledovat drobné detaily v chování i každodenním životě.

Krom toho se vám otevrou dveře do míst, kam byste se při krátkodobé návštěvě nedostali. Objevíte skrytá údolí, vesnice, chrámy, uličky, kavárny nebo třeba park, kde se místní dědové denně scházejí a hrají dlouhé hodiny šachy. Mnohem snadněji se také zapojíte do běžného života místních. Nejlepší zážitky si pak většinou přivezete právě odtud. Pozvání na čaj, na oběd nebo snad na svatbu? Žádný problém.

Najdete si skutečné přátele

Při cestování klasickým způsobem často narazíte na problém pomíjivých setkání. Strávíte s někým pár báječných dní v jednom hostelu a pak se vaše cesty rozejdou. I kdybyste si výborně rozuměli, zůstane váš vztah většinou jen povrchní. S ostatními slow travellerly oproti tomu můžete zůstat třeba měsíc, nehledě na to, že se velmi pravděpodobně za nějakou dobu potkáte jinde. Svět je malý.

Hlavně mezi digitálními nomády z Evropy, kteří se posouvají spolu s pěkným počasím, je opakované setkávání úplně běžné. I za těch několik měsíců, co jsme z Asie zpátky v EU, jsme se plánovaně i náhodou potkali s několika kolegy, které známe třeba z thajské Ko Lanty.

Při slow travellingu navíc můžete skutečná přátelství navázat také s místními. Ve zmiňovaném Thajsku, kde se místní s cizinci baví většinou jen velmi povrchně, jsme si našli několik přátel, se kterými jsme průběžně v kontaktu. Jen prolomit prvotní ledy a získat důvěru však trvalo několik týdnů, natož pak vybudovat hlubší vztah.

Ušetříte

Pokud jste četli [Travel Bibli](#), už je vám jasné, že dlouhodobá cesta s co největší svobodou v plánování je nejlepší způsob, jak rozložit náklady a dostat se na přívětivé ceny. Avšak teprve v případě, kdy se ani v cílové destinaci nebudete příliš přesouvat, se dostanete na náklady blízké těm, které na život mají místní. Na výlety můžete bez problémů vyrážet z jedné základny.

Při dlouhodobých pobytech ušetříte nejvíce peněz za bydlení. Na Airbnb často automaticky dostanete týdenní či měsíční slevu. Pokud nedostanete, řekněte si o ni. Ještě lepší je, když bydlení řešíte na místě. Například v Chiang Mai bez problémů seženete kondominium za 5000 Kč na měsíc. U krátkodobého pronájmu byste stejnou částku za podobné bydlení zaplatili za týden, maximálně 10 dní.

Za dopravu ušetříte už jen z principu, protože se méně přesouváte. Zároveň vám nebude vadit počkat si několik dní na levnější letenky nebo zvolit pomalejší variantu. V Asii si pak většinou koupíte motorku, případně zaplatíte za její měsíční pronájem jen o něco málo více, než kdybyste si ji pronajali na týden.

Spoustu peněz ušetříte i za jídlo. V první řadě si mnohem snáz můžete sami vařit – jíst každý den v restauracích není, s výjimkou nejlevnějších zemí, úplně dobrý nápad. Doma to takhle také neděláte. Krom toho si brzy najdete podniky s nejlepším poměrem ceny a kvality, takže ani za slušnou večeři venku nezaplatíte majlant.

Lucie a Karel Tatransky ve svém [článku](#) psali: „*Cestování velmi efektivně učí rozumnému finančnímu chování. Omezené prostory minimalizují impulzivní nakupování. Cokoliv, co musíte při dalším přesunu sbalit, převézt a znovu vybalit, představuje zátěž. Dvakrát si proto rozmyslete, zda to, co chcete koupit, opravdu potřebujete.*“ Máme to úplně stejně.

A to nejlepší? Díky dlouhodobému pobytu v jedné zemi budete vědět, kolik má co stát. Tam, kde se smlouvá, je to výhoda číslo jedna. Nenecháte se oškubat, ale zároveň ceny zbytečně nepodstřelíte. Málokdy se také dáte nachytat na klasické turistické pasty a navenek nablýskané nekvalitní služby. To se přitom

zdaleka netýká jen Afriky, Asie a Jižní Ameriky. I v Evropě vám velmi pomůže znát skutečné ceny a místa, kam chodit nakupovat.

Více si cestu užijete

Také jsme se dříve snažili vidět co nejvíc. Hlavně když jsme konečně mohli vypadnout z ČR. Jenže až díky svobodě spojené se životem na cestách jsme pochopili, že si vše nejlépe užijeme, když nikam nespěcháme. Pokud se nám někde líbí, klidně zůstaneme několik týdnů. Pokud nelíbí, sebereme se a jedeme dál.

Karavanová nomádka Renča Válková, o které se v knize ještě dočtete, říká: *„Při našich cestách v karavanu většinou nejezdíme po dálnicích. Když potkáme pěkné místo, rádi zastavíme. Už při samotné cestě poznáváme zemi, krajinu i lidi. Vůbec nám nevadí, že do cíle dojedeme o něco pomaleji. Pokud tedy vůbec nějaký konkrétní máme.“*

Zjistíte, co chcete v životě dělat

Při pomalém cestování máte spoustu času na přemýšlení. Uvědomíte si, co vás nejvíc baví, co vám nejvíc leze na nervy a že to tak vlastně vůbec nemusí být. Navíc potkáte spoustu inspirativních lidí, kteří vám buď nastaví tolik důležité zrcadlo, nebo přímo poradí. Spousta lidí díky měsícům na cestách rozjede nové podnikání nebo se třeba rozhodne jít znovu studovat a úplně změnit obor. Právě práce na cestách vám pomalé cestování nejnadhěji umožní.

Gap year a Work & Travel

Původně jsme tady chtěli rovnou přejít na jednotlivé profese. Jenže když jsme sbírali zpětnou vazbu na knížku, několik lidí nám řeklo, že na začátku chybí kapitola pro ty, kdo si chtějí jen udělat zhruba rok volno a poznávat svět. Dává to smysl – velká část profesí, které jsme do knížky zařadili, se bude hodit právě těm z vás, kdo chcete vyrazit na velkou cestu a nemáte dopředu našetřené peníze na celou dobu.

Proč a kdy si udělat rok pauzu?

Gap year – tedy rok vyhrazený cestování, zkoušení nových věcí, pomáhání či prostě jen hraní si, by si podle nás alespoň jednou za život měl zažít každý. Známe dokonce i lidi, kteří si takový rok dopřávají v pravidelném intervalu osmi až dvanácti let. Všichni se potřebujeme občas zastavit, podívat se na život s nadhledem a podle potřeby měnit kurz. Když totiž bez přestávky běžíme tempem dnešní společnosti, často si ani nevšimneme, jak hodně jsme se vzdálili od svých ideálů, snů a všeho, díky čemu jsme skutečně šťastní. Bohudík jsme se narodili do země a doby, kdy si takový gap year můžeme dovolit opravdu všichni. Stačí chtít. Doufáme, že vám s tím pomůže i tato kniha.

V Austrálii, na Novém Zélandu, v Kanadě, v Izraeli, Dánsku, Holandsku či Německu je naprosto běžné dát si rok pauzu po střední škole, případně v průběhu vysoké. Podle nás to dává opravdu smysl a těší nás, že před ukončením studia vyráží do světa také čím dál víc mladých Čechů a Slováků. Matouš je studentům přeci jen věkem o něco blíží, a tak vám zkusí předat svůj pohled na věc:

„Měl jsem štěstí na rodiče, lidi kolem nich i lidi, které jsem potkával. Už v prváku na gymplu jsem tak začal fotit na zakázku a hrát si s různými podnikatelskými nápady. Většinu času jsem trávil se staršími a zkušenějšími lidmi, kteří byli podobně podnikavě naladěni jako já. Tím pádem jsem měl po maturitě celkem jasno, co chci a jaké možnosti dnešní svět nabízí. Jenže většina spolužáků absolutně netušila, co chtějí v životě dělat. Někteří to netuší ani teď, když končí magisterské studium. To samé vidím i u spousty mladých lidí, které potkávám na přednáškách a kurzech. Na střední škole vám totiž nikdo neukáže, jaké příležitosti reálně máte. Zároveň se většinou jaksi zapomenou zmínit o tom, že nic jako „jistý job až do konce života“ už dnes neexistuje. Naprostá většina lidí tak během svého života vystřídá i desítky zaměstnání, mnoho z nich jednou či vícekrát úplně změni obor. S tím se ve školách moc nepočítá.

Dnešní systém oficiálního vzdělání je ale nastavený tak, že bychom se nejpozději po střední škole měli rozhodnout, co budeme celý život dělat. Jak si ale mohou ani ne dvacetiletí vybírat z příležitostí, které neznají? Viděl jsem už tolik nadaných a pracovitých lidí vzdát své sny jen proto, že měli pocit, že se jimi neužijí. Místo umělecké školy šli studovat ekonomku. Místo botaniky či historie studují pedák, přitom s dětmi nechtějí mít nic společného. Místo rozjezdu vlastního malého podnikání pendlují od školy ke škole a trápí se.

I mně ze všeho nejvíc otevřelo oči až dlouhodobé cestování a potkávání s lidmi z celého světa. Myslím, že gap year by u mladých lidí měl být mnohem víc podporovaný. Hlavně ze strany rodičů a střední školy, ideálně samozřejmě ale z celé společnosti a státu. Právě rok v zahraničí jim ohromně pomůže se pak mnohem zodpovědněji rozhodnout, na jakou životní dráhu se vydat.“

Jak už jsme ale zmínili, dlouhodobé a pomalé cestování vám přinese i spoustu dalších pozitiv. Zkušenosti, přátele, samostatnost

a umění postarat se sám o sebe, větší rozhled, toleranci a v neposlední řadě i hodnotnou zmínku v životopisu. Jako studenti máte nejlepší příležitost vyrazit – v ČR vás nedrží hypotéka, rodina ani slibná kariéra. Čím dál víc zemí také nabízí Work & Travel či Working Holiday víza, díky kterým si můžete snadno vyzkoušet práci tam, kam byste se jinak dostávali jen hodně těžko. Ještě se k nim dostaneme.

Vzít si na delší dobu neplacené volno ale dává smysl i v průběhu kariéry. Takzvaný job break nebo sabbatical začíná být po světě čím dál rozšířenější. Hodně lidí si jen chce odpočinout, strávit víc času s rodinou či si splnit cestovatelské sny. Mnoho z nich ale volno využije k přehodnocení priorit, snaží se například dobrovolničením pomáhat, kde je to třeba, nebo rozjíždí vlastní podnikání. Spousta lidí kolem se vám dlouhé volno bude snažit rozmluvit jako „hloupost“, reálně ale půjdete do minimálního rizika a dost možná otočíte život o 180 stupňů. K lepšímu, samozřejmě.

Jen málo zaměstnanců si uvědomuje, jak těžké je pro firmu najít za ně náhradu. Obzvlášť v dnešní době, kdy pracovní trh trpí zoufalým nedostatkem kvalitních lidí. Pokud tedy poctivě deset, dvacet nebo třicet let pracujete v jednom oboru a snažíte se neustále posouvat dopředu, nebojte se, že kvůli pauze přijdete o příležitost dostat se na úplnou špičku. Mnoho firem vám dobrovolně dá i víc než 6 měsíců neplaceného volna. Často si o něj stačí říct. Případně pohrozit výpovědí. Ve výsledku je to win-win – vy můžete cestovat a načerpat nové síly a firma má celkem velkou jistotu, že se jí vrátíte. Pokud čas využijete krom cestování i k dalšímu vzdělávání či získávání zkušeností v oboru, může vám zaměstnavatel pomoci i s financováním.

Lenka Mydlová, která často píše i pro blog Travel Bible, si takový job break vzala a napsala [skvělý článek, jak na to](#). Dlouhé neplacené volno dostala i Petrova žena Míša a říká: „Čím dál víc jsem toužila po svobodě, změně a načerpání nových sil. Svému zaměstnavateli jsem s dostatečným předstihem připravila kompletní plán, jak mi dát prostor užít si života plnými doušky a přitom zajistit agendu, která spadala do mých kompetencí. Moje naprostá otevřenost, upřímnost, odhodlanost a několik let kvalitně odváděná práce na jedné straně, rozumně smýšlející nadřízení na straně druhé – to vše mi přineslo sedm měsíců neplaceného volna. Řekla bych, že je to benefit, o kterém se moc nemluví a není pro každého. A zda je zrovna pro vás? To zjistíte, až si o něj řeknete.“

Working Holiday a Work & Travel víza

Jak jsme už psali, čím dál více zemí uvolňuje každý rok určitý počet takzvaných Work & Travel či Working Holiday víz pro mladé lidi. Většinou díky nim můžete po dobu jednoho roku v dané zemi téměř libovolně pracovat a samozřejmě cestovat. Země jako Nový Zéland a Austrálie vám navíc jako „odměnu“ za to, že určitou dobu pracujete v zemědělství, kde mají dlouhodobě nedostatek pracovních sil, umožní vízum prodloužit. Víza jsou vždy omezená věkem a v některých zemích musíte splnit i další (celkem přísné) požadavky.

V době finální editace knihy můžete jako Češi získat Working Holiday víza do těchto zemí:

- Nový Zéland
- Austrálie

- Chile
- Tchaj-wan
- Jižní Korea
- Kanada
- Japonsko (termín spuštění není přesně známý, mezinárodní dohoda je ale podepsaná)

Díky Work & Travel vízům můžete vyrazit i do USA, pro jejich získání platí ale výrazně jiné podmínky než u výše zmíněných zemí. Více si můžete přečíst ve [článku na Travel Bibli](#).

Práce v Evropě

Jako občané Evropské unie můžete samozřejmě nejen libovolně cestovat, ale i pracovat ve všech členských zemích EU. I díky sezonním pracím například v Německu či Francii si můžete našetřit dost peněz na následné cestování. Ať už po Evropě, nebo dál do světa.

Je čas se konečně vrhnout na slíbené profese. Od tohoto místa až do konce klidně můžete číst knihu na přeskáčku. Doporučujeme toho zkusit víc. Klidně víc zároveň. I kdybyste pak v životě dělali něco úplně jiného, určitě si odnesete spoustu zkušeností, které se můžou hodit. Pojdme na to.